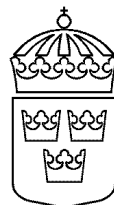

Kulturutskottets yttrande

1995/96:KrU9y

Ekonomisk vårproposition med förslag till
riktlinjer för den ekonomiska politiken,
utgiftstak, ändrade anslag för budgetåret
1995/96, m.m.

1995/96
KrU9y

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 18 april 1996 beslutat bereda kulturutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 1995/96:150 Ekonomisk vårproposition med förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken, utgiftstak, ändrade anslag för budgetåret 1995/96, m.m. jämte motioner i de delar som berör kulturutskottets beredningsområde.

Med anledning av propositionen har väckts motionerna 1995/96:Fi78–Fi101.

Kulturutskottet yttrar sig i det följande över proposition 1995/96:150 i vad avser förslag till utgiftstak för den offentliga sektorn för åren 1997–1999 såvitt rör den preliminära beräkningen för statsbudgetens utgiftsområde 17: Kultur, medier, trossamfund och fritid jämte motionerna 1995/96:Fi78 yrkande 5, 1995/96:Fi80 yrkande 6, 1995/96:Fi81 yrkande 36, 1995/96:Fi82 yrkande 7 och 1995/96:Fi95.

Vidare yttrar sig kulturutskottet över proposition 1995/96:150 i vad avser förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1995/96 såvitt rör B. Folkbildning, B 1. Bidrag till folkbildningen jämte motion 1995/96:Fi87 yrkande 2 samt D. Ungdomsfrågor, D 2. Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet.

Kulturutskottet har den 7 maj 1996 beslutat att – under förutsättning av finansutskottets godkännande – till finansutskottet överlämna proposition 1995/96:105 Förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1995/96 såvitt avser B. Folkbildning, B 1. Bidrag till folkbildningen jämte motionerna 1995/96:Kr1–Kr5, 1995/96:Kr6 yrkandena 1 och 3, 1995/96:Ub7 yrkande 3, 1995/96:Ub9 yrkandena 7–10 och 1995/96:Ub10 yrkande 1. Finansutskottet har den 9 maj 1996 beslutat motta den nämnda propositionen och de nämnda motionsyrkandena. Kulturutskottet yttrar sig i det nu aktuella yttrandet även över angivna delar av nämnda proposition och motioner.

Den preliminära beräkningen för statsbudgetens utgiftsområde 17: Kultur, medier, trossamfund och fritid åren 1997, 1998 och 1999 (prop. 1995/96:150)

Regeringens förslag

De beräkningar för respektive utgiftsområden som underställs riksdagen för godkännande är preliminära och vissa tekniska justeringar kommer att göras inför 1996 års budgetproposition. Regeringen anför att fördelningen mellan ramarna för utgiftsområdena kan komma att påverkas av förslag som regeringen avser att lägga fram för riksdagen i en sysselsättningspolitisk proposition och i en forskningspolitisk proposition. Förslagen kommer inte att påverka taket för de totala statliga utgifterna.

Utgiftsområde 17 omfattar kulturområdet exkl. presstöd och vissa andra massmediefrågor. Till utgiftsområdet hör också folkbildningen, liksom trossamfund, ungdomsfrågor, folkrörelse- och idrottsfrågor samt restaureringsarbeten vid de kungliga slotten m.m. De totala utgifterna för utgiftsområdet uppgår år 1996 till ca 6,9 miljarder kronor, varav 3,8 miljarder kronor hänförs sig till kulturområdet och 2,2 miljarder kronor till folkbildningen.

Regeringens förslag till beräkning av medel för utgiftsområde 17 för åren 1997, 1998 och 1999 (prop. s. 90–91) innebär en besparing på 100 miljoner kronor på anslaget till folkbildningen och på sammanlagt 55 miljoner kronor på anslagen till idrott och ungdomsverksamhet m.m. Vidare gör regeringen en engångsvis genomförd besparing för år 1997 på Kulturdepartementets område. För folkbildningens del innebär regeringsförslaget vidare att hitillsvarande 10 000 extra platser vid folkhögskolorna skall permanentas inom ramen för en satsning på vuxenutbildning (prop. s. 60, 61 och 89).

Enligt regeringen medger beräkningen för utgiftsområdet vissa satsningar inom kulturområdet. Dessa kommer att presenteras i propositionen om den framtida kulturpolitiken, som kommer att läggas fram under hösten 1996. Därvid kommer särskild vikt att läggas vid frågor om konstnärernas villkor, barn- och ungdomskultur samt kultur i hela landet.

Regeringen bedömer att verksamheten kan genomföras inom den ram som regeringen beräknar för utgiftsområde 17, dvs. 7 074 miljoner kronor för år 1997, 7 212 miljoner kronor för år 1998 och 7 394 miljoner kronor för år 1999.

Motionsförslag

Enligt motion Fi78 (m) yrkande 5 bör ramen för utgiftsområde 17 sänkas med 465 miljoner kronor för år 1997, med 505 miljoner kronor för år 1998 och med 548 miljoner för år 1999. Statens insatser bör i första hand riktas mot områden som är av allmänt intresse och helt beroende av statliga medel. Mot denna bakgrund bör besparingarna till största delen avse folkbildningen. Även Statens kulturråd och dess allmänna kulturverksamhet, filmstödet,

litteraturstödet, idrotten, allmänna samlingslokaler samt Riksteatern bör vidkännas minskade anslag.

I motion Fi80 (v) yrkande 6 begärs att utgiftsramen skall vidgas med ett i motionen inte preciserat belopp. Motionärerna har inget att erinra mot att medel avsätts till de satsningar på konstnärernas villkor, barn- och ungdomskultur samt kultur i hela landet som regeringen aviserar till en kommande kulturpolitisk proposition. Enligt motionärerna bör resurser avsättas även för multimediacentrum, amatörkultur och insatser i anslutning till införande av en bibliotekslag. Det är enligt motionärerna inte rimligt med ytterligare nedskärningar av anslagen till folkbildningen. Utöver de av regeringen föreslagna 10 000 platserna till folkhögskolorna bör ytterligare 5 000 av de totalt 28 000 nya platser som föreslås inrättade på komvux omfördelas till folkhögskolorna. Motionärerna motsätter sig av regeringen förordade nedskärningar av statsbidragen till ungdomsverksamhet.

Omfördelningar inom den föreslagna utgiftsramen föreslås i motion Fi81 (mp) yrkande 36. Nedskärningen av anslagen till idrott och ungdomsverksamhet bör åstadkommas genom besparingar inom administration och sådana omprioriteringar som inte drabbar lokala ungdomsaktiviteter och en rättvis fördelning av medel till flickors respektive pojkars sportaktiviteter. Utöver förslag om medelsanvändningen på statsbudgeten förordar motionärerna att 400 miljoner kronor på rundradiokontot snarast bör tas i anspråk för digital teknikutveckling inom Sveriges Radio och Sveriges Television. Inför den aviserade propositionen på kulturområdet bör ett långsiktigt mål sättas upp som innebär att 1 % av den offentliga sektorns inkomster avsätts för kulturområdet.

Höjning av utgiftsramen med 180 miljoner kronor för vart och ett av åren 1997, 1998 och 1999 begärs i motion Fi82 (kds) yrkande 7. Medlen bör komma folkhögskolor och studieförbund till del. Motionärerna i motion Fi95 (fp) stödjer regeringens satsning på 100 000 studieplatser för vuxenutbildningen men anser att 20 000 av dessa platser – och inte 10 000 som regeringen föreslår – skall tillföras folkbildningen. Folkbildningsrådet bör få till uppgift att fördela platserna mellan folkhögskolor och studieförbund.

I fyra motioner väckta tidigare under våren 1996 – Kr2 (c), Kr3 (fp), Kr4 (s), samtliga delvis, och Kr6 (v) yrkande 3 – begärs att 10 000 av de tillfälliga studieplatserna inom folkhögskolorna bibehålls vårterminen 1997.

Kulturutskottets bedömning

Enligt kulturutskottets bedömning skulle den lägre nivå för utgiftsområde 17 som föreslås i motion Fi78 på ett avgörande sätt negativt påverka kommande beslut om den framtida kulturpolitiken och minska utrymmet för satsningar på angelägna kulturändamål. Att i detta sammanhang ta ställning till besparingar på de särskilda områden som motionärerna förordar skulle ytterligare föregripa riksdagens behandling av den till hösten 1996 aviserade propositionen om kulturpolitikens inriktning. Det anförda innebär att utskottet avstyrker motionen i här aktuell del (yrkande 5).

Som utskottet redovisat aviseras i propositionen en större varaktig utbildningssatsning inom vuxenutbildningen under treårsperioden 1997–1999,

bland annat innefattande ca 90 000 platser på gymnasienivå i den kommunala vuxenutbildningen. Dessutom omfattar satsningen 10 000 platser inom folkbildningen, avseende folkhögskolorna. Satsningen skall fr.o.m. den 1 januari 1997 varaktigt ersätta de hittills tillfälliga insatserna inom folkbildningen.

Kulturutskottet vill framhålla folkbildningen som en viktig del av den allmänna vuxenutbildningen i arbetet med att höja utbildningskompetensen och utjämna utbildningsklyftor i samhället. Folkbildningens arbetsformer och tillgänglighet ger unika förutsättningar för att nå de grupper som är i störst behov av ytterligare utbildning och är särskilt väl lämpade att tillgodose studiebehovet för t.ex. invandrare, korttidsutbildade och arbetslösa. Med sin geografiska spridning och sin lokala förankring har studieförbunden med stor framgång givit många människor möjlighet att läka brister i den grundläggande skolutbildningen eller att meritera sig för vidare studier. Genom studieförbunden kan människor också söka nya kunskapsområden eller vidareutveckla sin yrkeskompetens. Kommunerna får ett stort ansvar för genomförandet av en betydande del av den i propositionen förordade satsningen på vuxenutbildning, dvs. för den del av satsningen som avser kommunal vuxenutbildning och som i propositionen anges bli tilldelad 90 000 platser. Som framhålls i propositionen (s. 89) kommer denna utbildningssatsning att kräva ett utvecklat samarbete mellan individen, arbetsförmedlingen och olika lokala aktörer. I detta samarbete är det enligt utskottets mening av vikt att folkbildningens speciella förutsättningar, dvs. både hos studieförbunden och folkhögskolan, tas i anspråk för att åstadkomma en så god utbildningssituation som möjligt för den enskilde. Det är enligt utskottets mening viktigt att den i propositionen angivna fördelningen av de 100 000 platserna för vuxenutbildning med 90 000 till kommunal vuxenutbildning (inom utgiftsområde 16) och 10 000 till folkbildning (inom utgiftsområde 17) – enligt propositionen avsedda för utbildning på folkhögskola – inte betraktas som en gång för alla fastlagd. Således bör ytterligare platser kunna tillföras folkbildningen från de 90 000 platserna för kommunal vuxenutbildning. Om så många som möjligt verkligen skall kunna få den utbildning de är mest i behov av och om resurserna skall kunna utnyttjas så effektivt som möjligt bör fördelningen av resurser på olika anordnare av vuxenutbildning således betraktas som preliminär. Kulturutskottet vill också framhålla att omkring 100 000 arbetslösa beräknas delta i särskilda kurser anordnade av studieförbunden under läsåret 1995/96. Behovet av sådana kurser – som ofta är de första stegen i en längre utbildning t.ex. med sikte på att fullfölja en gymnasieutbildning och på att få behörighet för studier på högskolenivå – torde finnas kvar även efter utgången av år 1996. Mot denna bakgrund förutsätter kulturutskottet att regeringen i budgetpropositionen kommer med förslag om omfördelning av resurser från de i propositionen förordade 90 000 platserna för kommunal vuxenutbildning till folkbildningen och att dessa omfördelade resurser i första hand skall avse utbildning anordnad av studieförbunden.

Mot bakgrund av det anförda avstyrker utskottet motionerna Fi80 yrkande 6 i denna del, Fi82 yrkande 7 och Fi95.

Den ekonomiska ramen för kulturområdet medger enligt regeringen vissa särskilda satsningar som kommer att presenteras i propositionen om den

framtida kulturpolitiken. Utskottet är inte berett att förorda en utökning av den av regeringen föreslagna ramen. Utskottet anser inte heller att riksdagen i förevarande sammanhang bör ta ställning till de detaljerade förslag om prioritering av insatserna på kulturområdet som framförs i motion Fi80. Utskottet godtar att vissa besparingar görs på stödet till ungdomsverksamhet. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionens yrkande 6 i övrigt.

I avvaktan på den aviserade propositionen om kulturpolitiken är utskottet inte berett att förorda något särskilt riksdagens uttalande med anledning av detaljförslagen i motion Fi81 yrkande 36 beträffande användningen av medlen på statsbudgeten för utgiftsområde 17. Motionsyrkandet avstyrks därför. Vad avser användningen av medel från rundradiokontot har utskottet nyligen uttalat sig i frågan (1995/96:KrU7y). Med hänvisning till att pågående utredningsarbete om utbyggnad av digital marksänd TV inte bör föregripas avstyrkte utskottet ett motionsyrkande av samma innebörd. Utskottet vidhåller sitt ställningstagande i denna fråga.

Mot bakgrund av det ovan anförda förordar utskottet att regeringens preliminära beräkning – där vissa besparingar ingår – för utgiftsområde 17 skall godkännas.

Som utskottet ovan redovisat kommer folkhögskolorna att fr.o.m. den 1 januari 1997 tillföras 10 000 varaktiga studieplatser. Vad gäller finansieringen för första halvåret 1997 uttalar regeringen sin avsikt att återkomma i budgetpropositionen för budgetåret 1997. Det finns således anledning räkna med att motionerna Kr2, Kr3, Kr4 och Kr6 i aktuella delar kommer att bli tillgodosedda. Utskottet finner därför inte anledning att föreslå någon riksdagens åtgärd med anledning av motionsyrkandena.

Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet för budgetåret 1995/96 (prop. 1995/96:150)

Kulturutskottet tillstyrker regeringens förslag att riksdagen på tilläggsbudget för budgetåret 1995/96 skall anvisa 3,5 miljoner kronor under anslaget Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet. Medlen avses ställas till regeringens disposition för förstärkning av Sveriges medverkan i EU:s arbete med ungdomsfrågor och för insatser inom området ungdom, IT och samhällsinformation.

Kulturutskottet tillstyrker också att anslaget EU:s utbytesprogram Ungdom för Europa minskas med resterande medel på anslaget om 4 841 000 kronor, då medlemsavgiften för utbytesprogrammet numera betalas i annan ordning.

Resultatet av de sålunda tillstyrkta förslagen blir en nettobesparing på statsbudgeten om 1 341 000 kronor.

Bidrag till folkbildningen för budgetåret 1995/96 (prop. 1995/96:105 och 1995/96:150)

Bidrag till folkbildning utgår sedan budgetåret 1991/92 från ett samlat anslag som fördelas till studieförbund och folkhögskolor av Folkbildningsrådet (prop. 1990/91:82, bet. 1990/91:UbU18, rskr. 1990/91:358).

Under senare år har särskilda medel anvisats av arbetsmarknadsskäl för extra insatser inom folkbildningen. En redovisning av dessa insatser finns i kulturutskottets betänkande 1994/95:KrU9. För innevarande förlängda budgetår har för 12-månadersperioden den 1 juli 1995–den 30 juni 1996 anvisats 100 miljoner kronor för särskilt bidrag till arbetsmarknadsanpassad utbildning vid studieförbund och folkhögskola och 439 miljoner kronor för särskilt bidrag för anordnande av extra utbildningsplatser inom folkhögskolan (varav 409 miljoner kronor till 10 000 extra utbildningsplatser och 30 miljoner kronor till försöksverksamhet med distansundervisning). För det förlängda budgetårets sista sexmånadersperiod, den 1 juli–den 31 december 1996, har således inte några arbetsmarknadsmotiverade medel hittills anvisats.

Regeringen har i proposition 1995/96:105 föreslagit att riksdagen på tilläggsbudget för budgetåret 1995/96 avseende sexmånadersperioden den 1 juli–den 31 december 1996 skall anvisa 50 miljoner kronor för särskilt bidrag till arbetsmarknadsanpassad utbildning vid studieförbund och folkhögskola och 108 miljoner kronor för särskilt bidrag för anordnande av 6 000 extra utbildningsplatser inom folkhögskolan.

I motion Ub7 (m) yrkande 3 hemställs att riksdagen inte skall anvisa de begärda medlen på tilläggsbudget om sammanlagt 158 miljoner kronor. I motionens yrkande 2 – remitterat till utbildningsutskottet – föreslås i stället anvisande av medel för upphandling av utbildning t.ex. inom folkbildningen.

I motion Kr6 (v) yrkande 1 hemställs att riksdagen skall anvisa medel för ytterligare 4 000 extra platser inom folkhögskolan hösten 1996, dvs. totalt 10 000 extra platser. Motionärerna beräknar kostnaden för ökningen av antalet platser med 4 000 till 97 miljoner kronor. Även i motionerna Kr1 (fp) och Ub10 (kds) yrkande 1 begärs medel för ytterligare 4 000 extra platser inom folkhögskolan hösten 1996. I dessa motioner beräknas kostnaden till 72 miljoner kronor, vilka föreslås tas av medel som avsatts för åtgärder mot arbetslöshet. I motionerna Kr2 (c) delvis, Kr3 (fp) delvis, Kr4 (s) delvis, Kr5 (s) och Ub9 (fp) yrkande 7 hemställs att riksdagen hos regeringen skall begära förslag som innebär att 4 000 extra platser inom folkhögskolan utöver regeringens förslag kan inrättas hösten 1996.

I proposition 1995/96:150 återkommer regeringen till riksdagen med förslag att – utöver vad som föreslagits i proposition 1995/96:105 – 72 miljoner kronor skall anvisas på tilläggsbudget för ytterligare 4 000 extra platser inom folkhögskolan hösten 1996.

I motion Fi87 (m) yrkande 2 yrkas avslag på regeringens förslag om anvisande av 72 miljoner kronor till 4 000 extra platser inom folkhögskolan hösten 1996.

Kulturutskottet behandlar de båda regeringsförslagen jämte motioner i ett sammanhang. Regeringen har i de båda propositionerna begärt sammanlagt 230 miljoner kronor på tilläggsbudget under anslaget Bidrag till folkbildningen för tiden den 1 juli–den 31 december 1996. Därav avser 50 miljoner kronor arbetsmarknadsanpassad utbildning inom studieförbund och folkhögskola och 180 (108+72) miljoner kronor extra platser inom folkhögskolan. Kulturutskottet har redan under tidigare år betonat betydelsen av de insatser som gjorts inom folkbildningen med särskilt anvisade, arbetsmarknadsmotiverade medel. Erfarenhet och resurser har byggts upp och verksamheten har

utvärderats med gott resultat. Kulturutskottet anser mot denna bakgrund att finansutskottet bör tillstyrka regeringens två förslag om medelsanvisning på tilläggsbudget avseende insatser under perioden den 1 juli–den 31 december 1996. Därigenom tillgodoses önskemålen i de tidigare väckta motionerna om anvisande av medel för återstoden av det förlängda budgetåret 1995/96, varför dessa motionsyrkanden inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd. Utskottets ställningstagande innebär ett avstyrkande av avslagsyrkandena i motionerna Ub7 yrkande 3 och Fi87 yrkande 2.

Slutligen avstyrker kulturutskottet motion Ub9 (fp) yrkandena 8 och 10 som rör frågor som det ankommer på Folkbildningsrådet och delvis på folkhögskolorna att avgöra samt yrkande 9 i samma motion om sänkt statsbidrag per elev och vecka, vilket yrkande delvis tillgodosetts genom regeringsförslagen.

Stockholm den 14 maj 1996

På kulturutskottets vägnar

Åke Gustavsson

I beslutet har deltagit: Åke Gustavsson (s), Elisabeth Fleetwood (m), Berit Oscarsson (s), Leo Persson (s), Björn Kaaling (s), Marianne Andersson (c), Monica Widnemark (s), Lennart Fridén (m), Carl-Johan Wilson (fp), Agneta Ringman (s), Charlotta L Bjälkebring (v), Jan Backman (m), Ewa Larsson (mp), Fanny Rizell (kds), Lena Klevenås (s), Lars Lilja (s) och Christer Eirefelt.

Avvikande meningar

Den preliminära beräkningen för statsbudgetens utgiftsområde 17: Kultur, trossamfund och fritid åren 1997, 1998 och 1999 (prop. 1995/96:150)

1. Elisabeth Fleetwood, Lennart Fridén och Jan Backman (alla m) anser att den del av utskottets yttrande som börjar med ”Enligt kulturutskottets” och slutar med ”av motionsyrkandena” bort ha följande lydelse:

I likhet med motionärerna i motion Fi78 vill utskottet slå vakt om mångfald, valfrihet och kvalitet såväl inom kulturområdet som inom övriga samhällsområden. På kulturens område bör statliga insatser i första hand riktas mot områden som är av allmänt intresse och helt beroende av statliga medel. Det civila samhället bör spela större roll och den enskilde bör i ökad utsträckning bestrida de kostnader som kan vara förenade med t.ex. skilda kultur- och fritidsaktiviteter. Mot denna bakgrund anser utskottet att besparingarna bör utformas. Det anförda innebär att folkbildningen kommer att vidkännas de största besparingarna under de kommande tre budgetåren. Även anslagen till Statens kulturråd och dess allmänna kulturverksamhet, filmstödet, litteraturstödet och stödet till idrott och allmänna samlingslokaler bör minskas. Genom att koncentrera verksamheten till två kanaler respektive

en kanal skulle Sveriges Radio och Sveriges Television kunna spela en mer kraftfull roll i vårt lands kulturliv. En starkare betoning inom dessa företag av public service-verksamheten och ansvaret för den svenska kulturen och det svenska språket skulle kunna bli 1990-talets viktigaste steg för att vitalisera och stärka Sverige som kulturnation.

Mot bakgrund av det anförda (— — — = utskottet — — —) denna fråga.

Mot bakgrund av det ovan anförda förordar utskottet att det statliga utgiftstaket för utgiftsområde 17 – i enlighet med motion Fi78 yrkande 5 – skall sänkas med 465 miljoner kronor för år 1997, 505 miljoner kronor för år 1998 och 548 miljoner kronor för år 1999.

Övriga nu aktuella motionsyrkanden avstyrks av utskottet.

2. Charlotta L Bjälkebring (v) anser att den del av utskottets yttrande som börjar med ”Enligt kulturutskottets” och slutar med ”skall godkännas” bort ha följande lydelse:

Enligt kulturutskottets (— — — = utskottet — — —) till yrkeskompetens. Enligt utskottets mening kan folkbildningens betydelse för utbildningsnivån i vårt land inte överskattas. Folkbildningen är en motkraft till tvätredjedelssamhället, där de grupper som av hävd prioriteras inom folkbildningen, dvs. korttidsutbildade, funktionshindrade och invandrare, drabbas hårdast av nedskärningarna. Mot denna bakgrund måste den nödvändiga satsningen på högskolan som presenteras i propositionen förenas med insatser för grundläggande utbildning för vuxna. Utskottet ser positivt på permanentningen av 10 000 folkhögskoleplatser. Härutöver bör emellertid 5 000 av de totalt 90 000 varaktiga studieplatser som regeringen anser bör inrättas på komvux överföras till folkhögskolorna.

Det finns i dag tecken som tyder på att fritidssysselsättningarna på ett icke önskvärt sätt alltmer präglas av kön och klasstillhörighet. Mot den bakgrunden anser utskottet – till skillnad från regeringen – att statsbidragen till ungdomsverksamhet inte bör begränsas ytterligare.

Inför den till hösten 1996 aviserade kulturpolitiska propositionen vill utskottet betona vikten av att det inom ramen för utgiftsområde 17 avsätts erforderliga medel för de satsningar som kan föranledas av regeringens förslag. Som anføres i motion Fi80 bör resurser även avsättas för multimedia-centrum, amatörkultur och insatser i anslutning till införande av en bibliotekslag.

I avvaktan (— — — = utskottet — — —) denna fråga.

Mot bakgrund av vad utskottet ovan anfört med anledning av motion Fi80 i aktuell del förordar utskottet att regeringen i budgetpropositionen och kulturpropositionen kommer med förslag att det statliga utgiftstaket för utgiftsområde 17 skall höjas med det belopp som föranleds av de satsningar som anges i motionen.

3. Ewa Larsson (mp) anser att den del av utskottets yttrande som börjar med ”Enligt kulturutskottets” och slutar med ”skall godkännas” bort ha följande lydelse:

Enligt kulturutskottets (— — — = utskottet — — —) i övrigt.

I likhet med vad motionärerna anför i motion Fi81 anser utskottet att vissa omfördelningar bör göras i förhållande till propositionen. Nedsänkningen av anslagen till idrott och ungdomsverksamhet bör åstadkommas genom besparingar inom administration och sådana omprioriteringar som inte drabbar lokala ungdomsaktiviteter och en rättvis fördelning av medel till flickors respektive pojkars sportaktiviteter. Utskottet anser att 400 miljoner kronor på rundradiokontot snarast bör tas i anspråk för digital teknikutveckling inom Sveriges Radio och Sveriges Television, oavsett vilket system för digitala sändningar som regeringen kommer att föreslå. Eftersom kostnaderna för teknikutveckling inte bör påverka programverksamheten negativt, i synnerhet inom Sveriges Radio som drabbats särskilt hårt av krav på besparingar, är det enligt utskottets mening av vikt att dessa medel används uteslutande för teknikutveckling. Inför den aviserade propositionen på kulturområdet bör ett långsiktigt mål sättas upp som innebär att 1 % av den offentliga sektorns inkomster avsätts för kulturområdet. Som anføres i motion Fi81 bör regeringen överväga omprioriteringar inom de aktuella utgiftsområdena för att detta mål skall kunna uppnås. Exempelvis torde arbetsmarknadspolitiska åtgärder, investeringar i byggnader och vissa miljöåtgärder bättre kunna utnyttjas för kulturutvecklande och kulturbeskrivande ändamål och bidra till att konstnärernas och andra kulturarbetares ekonomiska situation förbättras. Det anförda innebär att utskottet tillstyrker motionen i aktuell del.

Mot bakgrund av det ovan anförda förordar utskottet att regeringens preliminära beräkning – med de omfördelningar som kan föranledas av utskottets uttalande ovan – för utgiftsområde 17 skall godkännas.

4. Fanny Rizell (kds) anser att den del av utskottets yttrande som börjar med ”Enligt kulturutskottets” och slutar med ”skall godkännas” bort ha följande lydelse:

Kulturutskottet vill (– – – = utskottet – – –) sin yrkeskompetens. Utskottet ansluter sig till motion Fi82 med begäran om ytterligare medel för ökade satsningar på utbildning vid folkhögskolor och studieförbund. Genom detta ställningstagande tillgodoses även motionerna Fi80 och Fi95.

Övriga nu aktuella motionsyrkanden avstyrks av utskottet.

Mot bakgrund av det ovan anförda förordar utskottet att det statliga utgiftstaket för utgiftsområde 17 – i enlighet med motion Fi82 yrkande 7 – skall höjas med 180 miljoner kronor för åren 1997, 1998 och 1999.

Bidrag till folkbildningen för budgetåret 1995/96 (prop. 1995/96:105 och 1995/96:150)

5. Elisabeth Fleetwood, Lennart Fridén och Jan Backman (alla m) anser att den del av utskottets yttrande som börjar med ”Kulturutskottet behandlar” och slutar med ”genom regeringsförslagen” bort ha följande lydelse:

Kulturutskottet behandlar (– – – = utskottet – – –) inom folkhögskolan. Kulturutskottet instämmer i vad som anføres i motionerna Ub7 yrkande 3 och Fi87 yrkande 2 om att långsiktiga utbildningspolitiska utbildningsinsatser bör prioriteras framför kortare kurser och insatser som motiveras av arbetsmarknadsskäl. Mot denna bakgrund föreslår utskottet att riksdagen med

bifall till de nämnda motionsyrkandena skall avslå regeringens förslag i de båda propositionerna om att på tilläggsbudget för budgetåret 1995/96 avseende perioden den 1 juli–den 31 december 1996 anvisa sammanlagt 230 miljoner kronor för särskilda kurser för arbetslösa vid studieförbund och folkhögskolor och extra platser vid folkhögskola för arbetslösa. Utskottet hänvisar till att utbildningsutskottet i sitt yttrande 1995/96:UbU6y behandlar frågan om mera långsiktiga utbildningsinsatser för vuxna. Övriga nu aktuella motionsyrkanden avstyrks av utskottet.

6. Charlotta L Bjälkebring (v) anser att den del av utskottets yttrande som börjar med ”Kulturutskottet behandlar” och slutar med ”genom regeringsförslagen” bort ha följande lydelse:

Kulturutskottet behandlar (– – – = utskottet – – –) gott resultat. Kulturutskottet anser mot denna bakgrund att riksdagen bör anvisa medel på tilläggsbudget avseende perioden den 1 juli–den 31 december 1996 för att göra det möjligt att även under höstterminen 1996 anordna särskilda kurser för arbetslösa vid studieförbund och folkhögskolor och extra platser vid folkhögskola för arbetslösa. Utskottet anser att riksdagen i enlighet med vad som föreslås i motion Kr6 yrkande 1 skall anvisa 25 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit, dvs. totalt 255 miljoner kronor.

Särskilt yttrande

Jämställdheten inom kulturområdet

Charlotta L Bjälkebring (v) anför:

Jämställdhetspolitiken kan inte utformas isolerad från andra politikområden. Den berör alla delar av samhället, dvs. även kulturområdet. Hösten 1994 beslutade regeringen i ett direktiv att samtliga kommittéer och särskilda utredare skall analysera och redovisa förslagens jämställdhetspolitiska konsekvenser. Vidare deklarerade regeringen i budgetpropositionen våren 1995 att alla regeringsförslag i förväg skall granskas från jämställdhetssynpunkt. I Vänsterpartiets motion Fi80 anføres att regeringen i den nu aktuella propositionen har åsidosatt dessa beslut, och i motionens yrkande 9 begärs tillkännagivande härom. Jag anser att utskottet borde ha yttrat sig även över detta yrkande.